

Elena Pranckėnaitė

Visų Šventųjų gatvė 7 / Pylimo gatvė 54

2017 m. buvo tęsiami detalieji tyrimai Vilniuje, sklype Visų Šventųjų g. 7 / Pylimo g. 54, pradėti 2016 m. (*ATL 2016 metais*, 2017, p. 386–390). 2017 m. sklype visiškai ištirtos 3 perkastos (10–12): rūsys, esantis pastato ŠV dalyje, patalpa pastato ŠV dalyje bei vidiniame kieme esantis šulinys – iš viso 89 m² plotas.

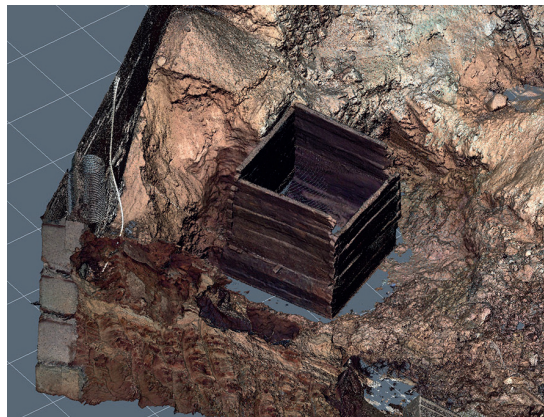
Pastato ŠV dalyje esančioje patalpoje (perkasa 10) po nuardytomis betoninėmis grindimis fiksuoti 0,8–1,2 m supiltiniai smėlio (atskirose dalyse maišyto su žvyru ir moliu) sluoksniai, o po jais – iki 60 cm storio pilkos žemės neintensyvus kultūrinis sluoksnis, pagal radinius datuojamas XVII–XVIII a. ir sietinas su tuo metu vykusiais statybos ar perstatymo darbais. Po esančio pastato V siena atidengta apie 9 m ilgio Vilniaus miesto gynybinės sienos atkarpa.

Rūsio (*perkasa 11*) centrinėje dalyje fiksuotas medinis rentinis statinys, įkastas į molį (įžemį). Statinys 3,5x2 m dydžio, 80 cm aukščio, rėstas iš 5 eilių pušinių rąstų, kurių vidutinis skersmuo – 15 cm. Statinys užpiltas maišytu gruntu, kuriame surasta XVII–XIX a. datuojamų archeologinių radinių. Statinio centrinėje dalyje fiksuota į žemį (molį) įkasta medinė statinė (1 pav.). Statinė taip pat užpilta maišytu gruntu. Tiriant rūsyje ir patalpoje surasta apie 300 archeologinių radinių, didžiąją jų dalį sudaro buitinės keramikos fragmentai, datuojami XVII a. II puse – XIX a. Daugumą rąstų fajanso masės indų sudaro XIX a. I pusei būdingų lėkščių 26 fragmentai. Šie radiniai yra charakteringi miestiečio stalo ar virtuvės keramikos tipai. Koklių (inventorinta 30 vienetų) grupėje didžiąją dalį sudaro plokštiniai kokliai, taip pat 4 puodyninių, 5 karnizinių ir pleištelio dalys. Kokliai datuojami XVII–XVIII a., 4 fragmentai – XVI a. pabaigos – XVII a. pradžios.

1,7x1,7 m dydžio šulinys (*perkasa 12*) fiksuotas įkastas į molį sklypo vidiniame kieme,

1 pav. Rūsyje rasto medinio rentinio statinio centrinėje dalyje fiksuota įkasta medinė statinė. E. Pranckėnaitės nuotr.
Fig. 1. The half-buried wooden barrel recorded in the central part of a log structure in the cellar.

2 pav. Šulinys 3D skenavimo duomenimis iš P. UAB „TerraModus“ nuotr.
Fig. 2. The well according to 3D scanning data, as seen from the S.

po nuardytu pastatu (vidinio kiemo PV kampe). Medinis šulinys 2,1 m aukščio, rėstas trapecinėmis sąsparomis („kregždės uodega“) iš vidutiniškai 16 cm pločio, 7 cm storio lentų (2 pav.). Šulinio viduje tirtas maišytas daugiausia organinės kilmės grunto užpildas, kuriame rasti keli gyvūnų kaulai ir koklių fragmentai. Tikėtina, kad šulinys buvo užverstas XVIII a.

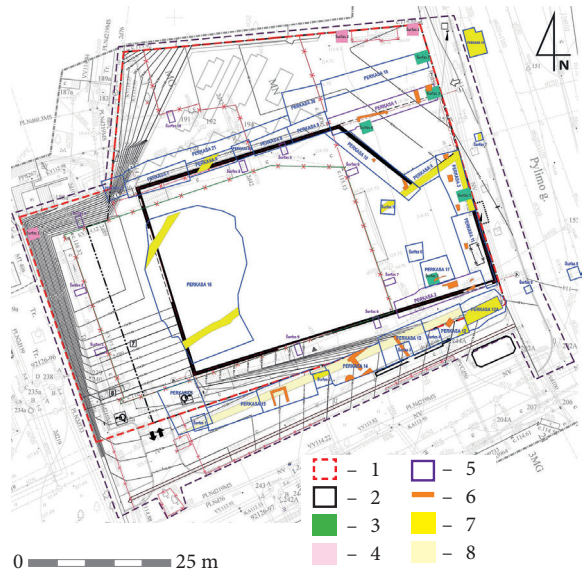
Visų Šventųjų St. 7 / Pylimo St. 54

In 2017, the excavation, begun in 2016, continued on the plot at Visų Šventųjų St.7 / Pylimo St. 54, Vilnius Old Town. A total of 89 m² was excavated on the plot in 2017. A poor, up to 60 cm thick, grey soil cultural layer, which, based on the finds, dates to the 17th–18th centuries, was recorded in a room in the NW part of the building and a segment of the Vilnius City defensive wall was unearthed under the existing building's W wall. In the central part of the cellar, a log structure dug into the clay was recorded. A wooden barrel sunk into the natural clay was discovered in the central part of the structure (Fig. 1). A 2.1 m high well with dovetail corners was unearthed under a demolished building in the plot's central courtyard (Fig. 2).

Martyna Remenčiūtė,
Linus Girlevičius

Pylimo gatvė 17

2017 m. buvo tęsiami archeologiniai tyrimai sklype Pylimo g. 17, Vilniuje ir šio sklypo artimiausioje aplinkoje. Sklype 2017 m. vykusių tyrimų metu dar buvo išlikęs XX a. 7 dešimtmetyje statytas pastatas – „Lietuvos“ kino teatras. Pradėjus detaliuosius tyrimus, jau vyko šio pastato griovimo darbai. Vietoje nugriauto

1 pav. Situacijos planas: 1 – sklypo riba; 2 – statomas pastatas; 3 – 2006 m. tirti šurfai (V. Daminaitis); 4 – 2015 m. tirti šurfai (J. Stankevičiūtė); 5 – 2016 ir 2017 m. tyrimų vietos; 6 – tyrimų metu aptikti mūrai; 7 – identifikuotos vandentiekio trasos; 8 – spėjama vandentiekio trasa. L. Girlevičiaus brėž.

Fig. 1. Situation plan: 1 – plot boundaries; 2 – building being erected; 3 – 2006 test pits (V. Daminaitis); 4 – 2015 test pits (J. Stankevičiūtė); 5 – 2016 and 2017 investigation sites; 6 – masonry walls discovered during the investigation; 7 – identified water line routes; 8 – apparent water line route.

pastatytas panašaus tūrio pastatas, kuriame įsikūrė Modernaus meno centras (MMC). Šiame sklype archeologiniai tyrimai jau vyko 2006 (ATL 2006 metais, 2007, p. 363–364), 2014 (ATL 2014 metais, 2015, p. 450–452) ir 2016 m. (ATL 2016 metais, 2017, p. 354–358). Nustatyta, kad jame esama 1,4–4 m storio archeologinio sluoksnio, archeologinių struktūrų (krosnių liekanų, mūrinių konstrukcijų). Manoma, kad kultūrinis sluoksnis galėjo pradėti formotis dar ikiistoriniais laikais. Gyventa šioje Vilniaus dalyje ir viduramžiais, XIV–XV a. XVI a. pabai-